

Věc C-424/23

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

11. července 2023

Předkládající soud:Ondernemingsrechtbank Gent, Afdeling Gent (Obchodní soud
v Gentu, oddělení Gent, Belgie)**Datum předkládacího rozhodnutí:**

28. června 2023

Žalobkyně:

DYKA Plastics NV

Žalovaná:

Fluvius System Operator CV

Předmět původního řízení

Původní řízení se týká návrhu podaného žalobkyní k Ondernemingsrechtbank (obchodní soud), kterým se žalobkyně v zásadě domáhá určení, že postup žalované při zadávání veřejných zakázek v oblasti čištění odpadních vod, kdy v zadávací dokumentaci požaduje, aby kanalizační potrubí bylo kameninové nebo betonové, není slučitelná s právními předpisy o zadávání veřejných zakázek, a uložení povinnosti žalované, aby svou zadávací dokumentaci, zejména technické specifikace, upravila a zaplatila jí náhradu škody.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 267 SFEU se týká výkladu článku 42 směrnice 2014/24. Předkládající soud se zejména táže, zda je výčet způsobů formulace technických specifikací uvedený v odstavci 3 konečný nebo zda je v souladu s odstavcem 4 tohoto ustanovení přípustné uvádět v technických specifikacích kanalizační potrubí z kameniny a betonu, a zda takový odkaz na

konkrétní zboží nehledě na to, že toto zboží mohou nabízet různé konkurenční podniky, již zvýhodňuje nebo vylučuje určité podniky nebo zboží, nebo zda je k tomu spíše nezbytné, aby dotčené zboží na trhu nabízel pouze jediný podnik, a konečně, zda porušení tohoto odstavce 3 nebo tohoto odstavce 4 současně představuje porušení čl. 18 odst. 1 směrnice 2014/24.

Předběžné otázky

1. Musí být čl. 42 odst. 3 směrnice 2014/24/EU vykládán v tom smyslu, že výčet způsobů formulace technických specifikací v něm uvedený je konečný a veřejný zadavatel je proto povinen formulovat technické specifikace svých veřejných zakázek jedním ze způsobů uvedených v tomto ustanovení?
2. Musí být čl. 42 odst. 4 směrnice 2014/24/EU vykládán v tom smyslu, že odkazy v technických specifikacích k výběrovým řízením na kanalizační potrubí z kameniny a betonu (v závislosti na konkrétním kanalizačním systému) je nezbytné považovat za odkazy uvedené v tomto ustanovení, jako například odkazy na určité typy potrubí nebo na určitou výrobu potrubí?
3. Musí být čl. 42 odst. 4 směrnice 2014/24/EU vykládán v tom smyslu, že odkazy v technických specifikacích k výběrovému řízení na jediné zboží, například na kanalizační potrubí z kameniny a betonu (v závislosti na konkrétním kanalizačním systému) jako určitá technická řešení, s sebou již přináší důsledek uvedený v tomto ustanovení (konkrétně „důsledek zvýhodnění nebo vyloučení určitých podniků nebo určitých výrobků“), protože vedou k tomu, že podniky nabízející alternativní řešení k určenému zboží jsou již předem vyloučeny a tím znevýhodněny, ačkoliv předepsané zboží mohou nabídnout vzájemně si konkurující podniky, nebo je v tomto ohledu nezbytné, aby ve vztahu k uvedenému zboží, například kanalizačnímu potrubí z kameniny a betonu (v závislosti na konkrétním kanalizačním systému), neexistovala žádná konkurence a nelze tedy hovořit o výše uvedeném důsledku, protože dotčené zboží je charakteristické pro konkrétní podnik, který jako jediný toto zboží na trhu nabízí?
4. Musí být čl. 42 odst. 2 směrnice 2014/24/EU vykládán v tom smyslu, že zjištěné porušení čl. 42 odst. 3 směrnice 2014/24/EU nebo čl. 42 odst. 4 směrnice 2014/24/EU z důvodu protiprávního porušení odkazů v technických specifikacích k výběrovému řízení (například na kanalizační potrubí z kameniny a betonu v závislosti na konkrétním kanalizačním systému) současně implikuje i porušení čl. 42 odst. 2 směrnice 2014/24/EU a s tím souvisejícího čl. 18 odst. 1 směrnice 2014/24/EU?

Uplatňovaná ustanovení unijního a vnitrostátního práva

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 o zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES, články 18 a 42, bod 74 odůvodnění

Wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten (zákon ze dne 17. června 2016 o veřejných zakázkách, dále jen „overheidsopdrachtenwet“), články 4, 5 a 53

Stručné shrnutí skutkového stavu a původního řízení

- 1 Věc v původním řízení se týká zadávání veřejných zakázek na práce na kanalizačním systému. Žalovaná je veřejná zadavatelka, která v zadávací dokumentaci na tyto zakázky stanoví, že dotčená potrubí musí být zpravidla (výlučně) z kameniny a betonu. Žalobkyně vyrábí a dodává kanalizační potrubí z umělé hmoty, a proto nemůže své výrobky v rámci uvedených zakázek nabídnout.
- 2 Žalobkyně proto považuje postup žalované při zadávání veřejných zakázek za protiprávní. V uplynulých letech žalovanou opakovaně žádala, aby svůj postup změnila. Žalovanou již upomínala a vyzvala jí, aby svůj postup při zadávání veřejných zakázek objasnila. Za této situace žalobkyně podala žalobu k předkládajícímu soudu.

Hlavní argumenty účastníků původního řízení

- 3 Žalobkyně tvrdí, že je jako dodavatelka plastového potrubí systematicky znevýhodňována a není jí dána spravedlivá příležitost zúčastnit se zadávacích řízení vypisovaných žalovanou. Odkazy v zadávací dokumentaci na potrubí z kameniny a betonu, které jsou technickými specifikacemi ve smyslu práva upravujícího zadávací řízení, vylučují bez jakéhokoliv odůvodnění plastová potrubí, což narušuje hospodářskou soutěž a je v rozporu s právem upravujícím zadávací řízení.

Žalobkyně zejména tvrdí, že žalovaná porušuje čl. 53 odst. 3 overheidsopdrachtenwet, protože dotčené technické specifikace nejsou formulovány jedním ze způsobů taxativně uvedených v tomto ustanovení. Rovněž porušuje čl. 53 odst. 4 tohoto zákona, protože technické specifikace stanoví jen jedno technické řešení, což určité podniky nebo zboží zvýhodňuje nebo vylučuje. Zákaz obsažený v tomto ustanovení se neomezuje na případ, že veřejný zadavatel požaduje jedinečný produkt, který může nabídnout pouze jeden podnik. Porušení čl. 53 odst. 3 a 4 overheidsopdrachtenwet představuje rovněž porušení článků 4 a 5 a čl. 53 odst. 2 tohoto zákona. Článek 53 odst. 2 overheidsopdrachtenwet v zásadě specifickým způsobem vyjadřuje základní povinnosti veřejného zadavatele, jako je žalovaná, které jsou zakotveny v článku 4 (zásada rovnosti) a v článku 5 (zásada otevřené hospodářské soutěže). Tyto články požadují, aby bylo

umožněno několik řešení; místo toho jsou v projednávané věci vyloučeny podniky, jako je podnik žalobkyně, které nabízí alternativní řešení. Konečně žalobkyně tvrdí, že žalovaná navíc porušila svou povinnost řádné péče, zásadu přiměřenosti a zásadu spravedlivé soutěže.

Z uvedených důvodů musí žalovaná své chování v budoucnu upravit. Vzhledem k tomu, že žalobkyni byla v minulosti již několikrát upřena možnost účastnit se řízení při zadávání veřejných zakázek, vznikla jí škoda, kterou jí žalovaná musí nahradit.

- 4 Žalovaná tvrdí, že disponuje rozhodovací pravomocí a proto může bez dalšího odůvodnění rozhodnout, z jakého materiálu, totiž z kameniny a betonu, musí být zpravidla její kanalizační potrubí.

Tento postup neporušuje čl. 53 odst. 4 *overheidsopdrachtenwet*. Toto ustanovení se zde ovšem nepoužije, protože zadávací dokumentace nepředepisuje „jedinečný produkt“. Existuje naopak více výrobců a dodavatelů potrubí z kameniny a betonu. Navíc existují pádné důvody, proč při pokládce kanalizačního potrubí pro odpady bez dešťové vody zvolit kameninu a při pokládce kanalizačního potrubí na dešťovou vodu zvolit beton. Kameninové potrubí má životnost minimálně 100 let, zatímco plastová potrubí mají životnost pouze 50 let. Navíc u plastových potrubí dochází ke škodám a poruchám častěji, než u kameninových potrubí, proto jsou náklady na údržbu plastového potrubí vyšší. Jak z finančních důvodů, tak i z pohledu zákazníka je volba kameninového potrubí dostatečně odůvodněná. Ostatně i hlediska ochrany životního prostředí jsou dobrými důvody, proč nezvolit plastové potrubí. Ta jsou proto přijatelná pouze tehdy, pokud to odůvodňují okolnosti příslušného projektu.

Stručné odůvodnění žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 5 Podle názoru předkládajícího soudu vyvstává otázka, zda popis dotčeného potrubí v zadávací dokumentaci splňuje podmínky stanovené v článku 53 *overheidsopdrachtenwet* ve spojení s článkem 42 směrnice 2014/24.

Tato dokumentace nestanoví normy, které tato potrubí musí splňovat. Podniky proto nemohou nabídnout alternativní technické možnosti, které tyto normy splňují. Dále zde nejsou uvedeny ani požadavky na výkon nebo funkci, které by umožňovaly jiná technická řešení. Argumentace žalované, že existuje několik výrobců kameninového a betonového potrubí a že tudíž nepředepisuje jedinečný produkt, proto není relevantní.

- 6 Kromě toho se předkládající soud táže, zda výčet způsobů, jak je možné formulovat technické specifikace, v čl. 42 odst. 3 směrnice 2014/24, je konečný nebo zda se jedná pouze o příklady.

Podle zjištění předkládajícího soudu je „zbožím“ kanalizační potrubí a „požadavek“ spočívá v tom, že toto potrubí musí být z kameniny nebo betonu.

Dále je nezbytné vyjasnit, zda způsob, kterým žalovaná dotčené technické specifikace formulovala, je slučitelný se způsobem, kterým tak má učinit podle článku 53 overheidsopdrachtenwet ve spojení se směrnicí 2014/24.

- 7 Konečně se předkládající soud táže, zda je nezbytné považovat odkaz žalované v technických specifikacích na kanalizační potrubí z kameniny a betonu za jeden z odkazů uvedených v čl. 42 odst. 4 směrnice 2014/24, například za odkaz na určité typy potrubí nebo určitou výrobu potrubí.

PRACOVNÍ DOKUMENT